

трѣбва да кажемъ: всичко на всички и моето да стане „наше“. Любовь и братство трѣбва да има между васъ. Но дебелитъ глави на „комуниститѣ“ отъ село Знаменка дигали рамѣнѣ и не разбирали нито отъ „комунизъмъ“, нито отъ „социализъмъ“. Еднажъ Христофоръ Петковъ се опиталъ да разкрива на селенитѣ тайнитѣ на „новата наука“. Описалъ имъ съ блѣскава фантазия економическото равенство, което социализмътъ щѣлъ да въведе чрѣзъ селски и градски организации, чрѣзъ мжжки и женски дружества, както училъ знаменития Чернишевски, доказвалъ имъ, че нѣмало да има убити отъ бѣдность селяни и разкапани въ разкошь помѣщици и царе, съобщавалъ имъ още, че социализмътъ, който ще дойде слѣдъ всемирната революция на народитѣ, ще въдвори голѣма свобода и мѣстото на поповетѣ, ще се земе отъ науката, че социализмътъ искалъ жената да е свободна и да има права, каквито има и мжжа—, разправилъ имъ още много други работи. Ала аудиторията въ Знаменка не била тъй въодушевена, както въ Одеса: тя спала.—Всичко това, говорили мнозина, трѣбва да е хубаво, ама ние не го разбираме. Само частния животъ на учителя имъ давалъ донѣкждѣ прѣдставление, какво е това социализъмъ и какво равенство ще донесе той на народа. Една проста срѣда винаги олицетворява „теоритѣ“ съ личния животъ на тѣхния проповѣдникъ. Какъвто е господарьтъ, такъвъ ще е и слугата, какъвто е проповѣдника—такова ще е и учението му. За щастие, животътъ на Христофоръ Петковъ е дѣйствувалъ по-убѣдително върху жителитѣ на село Знаменка, отколкото неговитѣ отвлечени проповѣди.

Тука, въ Знаменка, при Ботйова билъ прѣпратенъ отъ одесци единъ малорусъ, който изчезва въ споменитѣ подъ името Иванъ Ивановичъ. Иванъ Ивановичъ (собственото му име, искатъ да кажатъ нѣкои, било Шапченко) билъ офицеръ отъ руската ар-